

REFERAT Udvalget for Klima og Landdistrikter 2022-2025 d. 07-03-2024

Mødedato Torsdag d. 07. marts 2024 kl. 16:30

Mødested Specialenheden

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Håndtering af asbestaffald.....	4
Vurdering af politikker og strategier under Udvalget for Klima og Landdistrikter.....	7
Godkendelse af dato for studietur.....	11
Orienteringssager.....	12
Eventuelt.....	13
Lukket: Underskriftsark.....	14

Punkt 20: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-4-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Godkendt.

Punkt 21: Håndtering af asbestaffald

07.03.00-P20-2-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Udvalget for Klima og Landdistrikter har, på baggrund af punkt 10 'Håndtering af asbestaffald på genbrugspladserne' til udvalgsrådet 31. januar 2024, blandt andet bedt fagenheden for Teknik og Miljø om at undersøge alternative løsninger til den på udvalgsrådet foreslåede ordning for asbestaffald på genbrugspladserne.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At udvalget vælger, hvilken ordning fagenheden skal arbejde videre med:
 1. Bringeordning som fremlagt på udvalgsrådet 31. januar 2024 punkt 10.
 2. Bringeordning, hvor borgerne kan aflevere emballeret asbestaffald i begrænset mængde på alle pladser samt større mængder emballeret asbestaffald på genbrugspladserne i Hobro og Hadsund.
 3. Bringeordning, hvor borgerne kan aflevere emballeret asbestaffald i begrænset mængde på alle pladser kombineret med en henteordning af større mængder ved husstanden.

Sagsfremstilling

Lovgivning

Ifølge Arbejdstilsynets Bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet nr. 804 af 15. juni 2023, skal al asbestholdigt affald ved kilden, håndteres som følgende;

§26. Asbestholdigt materiale, der ikke længere er i anvendelse, og asbeststøv i øvrigt skal hurtigst muligt samles og fjernes fra arbejdsstedet og bortskaffes som affald.

§27. Alt asbestholdigt affald skal opbevares og transporteres i egnet, lukket emballage.

Stk. 2 Støvende asbestholdigt affald skal befugtes før det emballeres.

§ 28. Emballage med asbestholdigt affald skal mærkes med oplysning om, at den indeholder asbest.

Derfor bliver genbrugspladserne allerede i dag, nødt til at kunne håndtere emballeret asbestaffald på genbrugspladserne.

I en overgangsperiode kan genbrugspladserne stille eksisterende ordning til rådighed og genbrugspladserne i Hobro og Hadsund er klar til at modtage emballeret asbestaffald i større mængder.

Fagenheden for Teknik og Miljø afventer endvidere den endelige udmelding fra Nordværks deponi i Rærup om deres krav ved modtagelse af asbestaffald fra kommunens genbrugspladser.

Alternative løsninger

1 - Bringeordning som fremlagt på udvalgsrådet 31. januar 2024 punkt 10

Beskrivelsen af denne ordning findes på dagsordenen fra det seneste udvalgsråd.

2 - Bringeordning på alle genbrugspladser

Et alternativ til den, på udvalgsrådet 31. januar 2024 punkt 10, foreslåede bringeordning, kan være en bringeordning, hvor borgere og virksomheder kan aflevere mindre mængder emballeret asbestaffald på samtlige genbrugspladser i Mariagerfjord Kommune.

Med mindre mængder menes op til tre plader i en pakke, svarende til ca. 60 kg eller tilsvarende mængde af knækkede plader og smulder, stadig i egnet, lukket emballage. Af hensyn til arbejdsmiljø og sikkerhed for personalet, kan der ikke tilbydes hjælp under aflæsning. Den enkelte indpakning må derfor ikke være større, end at borgerne kan håndtere det emballerede asbestaffald ved egen hjælp.

Derudover kan borgerne aflevere større mængder asbestaffald på genbrugspladserne i Hobro og Hadsund som beskrevet i dagsordenens punkt 10 fra 31. januar 2024.

Dette alternativ tilgodeser borgere med få plader fra for eksempel et legehus og som bor langt fra Hobro og Hadsund.

3 - Kombination af en bringe- og en henteordning

Som alternativ løsning til aflevering af asbestaffald på genbrugspladerne er etablering af en henteordning ved husstanden tilsvarende ordningen for storskrald.

Overordnet fungerer henteordningen, som følgende;

- Borgeren går ind via kommunens hjemmeside, hvor de kan bestille det antal big bags, de har behov for.
- Borgeren afhenter de bestilte big bags på den ønskede genbrugsplads
- Borgeren bestiller afhentning, når big bags er klar til afhentning.

Bilag 1 er en oversigt over forskellige kommuners ordninger for emballeret asbestaffald.

Afregningsmodel

Som det fremgår af bilag 1 er der forskellige afregningsmodeller for henteordningen til dækning af indsamling, deponering, indkøb af big bags samt administration, der hver især, giver forskellige fordele og ulemper:

1. Fuld finansiering via brugerbetaling, når borgerne indkøber big bags, efterlever princippet om forureneren betaler. Det er den model langt de fleste kommuner har valgt, blandt andet Hjørring/Brønderslev samt RenoSyd og Kolding.
2. Delvis finansiering (delvis brugerbetaling) via genbrugsgebyret betyder, at borgere betaler den halve omkostningspris, mens resten indgår i genbrugsgebyret. Dette er ud fra en betragtning om at dele af den mængde, der i dag afleveres på genbrugspladserne, flyttes over i henteordningen, hvorfor der er en besparelse på drift af genbrugspladsordningen. En besparelse der kan betale den anden halvdel af omkostningsprisen. Det er den model Herning Kommune har valgt.
3. Fuld finansiering via genbrugsgebyret, fungerer som en kollektiv ordning, hvor alle husstande uafhængigt af om man bor i en stor villa, har et kolonihavehus eller bor på 4. sal betaler til henteordningen. Det er den model Aalborg Kommune har valgt. Denne ordning er et meget billigere alternativ for de borgere, der skal bortskaffe deres asbestaffald, i forhold til i dag, hvor de betaler en vognmand for bortskaffelsen af asbestaffaldet direkte til Nordværks deponi i Rærup. Modellen forventes derfor at ændre flowet af det asbestaffald der i dag, via vognmanden, køres direkte til deponiet til, i stedet at blive indsamlet via den billige kollektive betalte gebyrfinansieret henteordning. Hvis flowet ændres, øges mængderne indsamlet via henteordningen, hvormed gebyret stiger.

Økonomi

Med afsæt i estimeret omkostningspris fra henholdsvis Hjørring/Brønderslev og Herning Kommune samt antal opkrævede genbrugsgebyrer og indleverede mængder på genbrugspladserne i 2023 for Mariagerfjord Kommune (MFK), kan økonomiske nøgletal (markeret med fed) forventes som vist i nedenstående tabel:

Model	Pris pr big bag**	Antal opkrævede genbrugsgebyrer	Indsamlet i MFK 2023	Indsamling via henteordning	Stigning i genbrugsgebyr***
Fuld brugerbetaling (Pris fra Hjørring /Brønderslev)	1.925 kr.*	24.516 stk.	1.321 tons	100 %	104 kr.
				80 %	87 kr.
Delvis brugerbetaling (Pris fra Herning)	785 kr.*	24.516 stk.	1.321 tons	100 %	42 kr.
				80 %	35 kr.

*Hjørring/Brønderslev hhv. Herning har estimeret en pris ud fra udgifterne til fragt, indkøb af big bags, deponerings- og afgiftspris.

**En big bag kan indeholde op til 50 asbestplader, hvorfor prisen pr. big bag cirka kan sammenlignes med en vægt på 1 ton pr big bag.

*** (Pris x indsamlede mængde)/antal opkrævede genbrugsgebyr, tilsvarende den beregningsmodel Aalborg Kommune har anvendt.

Prisen pr. big bag eller pr. genbrugsgebyr tilføjes takstbladet med øvrige renovationsgebyrer, og justeres én gang årligt i forbindelse med de øvrige renovationsgebyrer.

Egnet, lukket emballage og salg af dette

I oktober 2023 henvendte fagenheden sig til Arbejdstilsynet, dels for at få kvalificeret den praktiske håndtering af ordningen på genbrugspladserne og dels for at få vejledning om kravene til egnet, lukket emballage.

Arbejdstilsynet kunne ikke oplyse præcist, hvad egnet lukket emballage er, men oplyste at de er ved at udarbejde en vejledning, der blandt andet vil indeholde vejledning om emballering. Dog oplyste de at emballering af asbestaffald kræver brug af meget kraftig plast, som dampspærreplast eller armeret presenning - og at en IKEA pose godt lukket med gaffatape ikke er nok, hverken til hele plader eller smulder.

Vejledningen er endnu ikke blevet offentliggjort.

I forhold til det asbestaffald, som borgerne selv vil aflevere på genbrugspladserne, er det muligt for fagenheden at etablere en ordning for salg af egnet emballage til afhentning på genbrugspladserne. Dog er erfaringen, at fagenheden ikke kan tilbyde et bedre alternativ eller pris end de lokale byggemarkeder.

Information de nye krav og ordning i Mariagerfjord Kommune

Fagenheden har udarbejdet en kommunikationsplan, der blandt andet indebærer målrettet information på kommunens hjemmeside, Facebook-opslag, postkort, information på genbrugspladserne, formidling til relevante møder med for eksempel de lokale vognmænd m.v.

Regulativ ændringer

Inden en henteordning for asbestaffald og ændret håndtering af asbest på genbrugspladserne kan træde i kraft, skal ordningen indarbejdes i kommunens 'Regulativ for Husholdningsaffald' og 'Regulativ for Erhvervsaffald'.

Regulativændringerne kommer til politisk behandling, når den endelige ordning er politisk besluttet.

Beslutning

Udvalget besluttede, at der skal implementeres en kombination af model 2 og 3, således der etableres en bringeordning, hvor borgerne kan aflevere emballeret asbestaffald i begrænsede mængder på alle pladser og større mængder emballeret asbestaffald på genbrugspladserne i Hobro og Hadsund kombineret med en henteordning af større mængder ved husstanden. Udvalget noterer sig, at betegnelsen 'større mængder' i den sammenhæng defineres nærmere af fagenheden ud fra rammerne af en normal en-families beboelsesejendom.

Ordningen evalueres efter en vis driftsperiode af minimum 1 år.

Et flertal i udvalget besluttede endvidere, at afregning for afhentning skal ske efter afregningsprincippet om fuld brugerbetaling.

For beslutningen vedrørende afregning stemte Jesper Mikkelsen (V), Jørgen Hammer Sørensen (O), Emma Mølgaard (O), Niels Peter Christoffersen (A) og Laura Holm (C).

Imod beslutningen om afregning stemte Peter Muhl (A) og Jens Riise Dalgaard (A), idet de ønskede afregning efter princippet om delvis brugerbetaling.

Bringeordning som fremlagt på udvalgsrådet 31. januar 2024 punkt 10.

Bringeordning, hvor borgerne kan aflevere emballeret asbestaffald i begrænset mængde på alle pladser samt større mængder emballeret asbestaffald på genbrugspladserne i Hobro og Hadsund.

Bringeordning, hvor borgerne kan aflevere emballeret asbestaffald i begrænset mængde på alle pladser kombineret med en henteordning af større mængder ved husstanden.

Et flertal i udvalget besluttede endvidere, at afregning for afhentning skal ske efter afregningsprincippet om fuld brugerbetaling.

Bilag

Bilag 1_Ordninger i andre kommuner_feb 2024

Punkt 22: Vurdering af politikker og strategier under Udvalget for Klima og Landdistrikter

00.01.10-P21-1-20

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

I forlængelse af Byrådets udarbejdelse af en fælles vision, annoncerede direktionen, at der ville blive igangsat en gennemgang af de eksisterende politikker og strategier. Formålet var dels at sikre overensstemmelse mellem Byrådets vision og de eksisterende politikker og strategier, dels at tilstræbe en forenkling i de mange dokumenter. Administrationen har nu foretaget en sådan gennemgang, som er blevet præsenteret på et temamøde for Byrådet 30. november 2023.

Resultatet af gennemgangen på Udvalget for Klima og Landdistrikters område præsenteres til drøftelse og beslutning.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

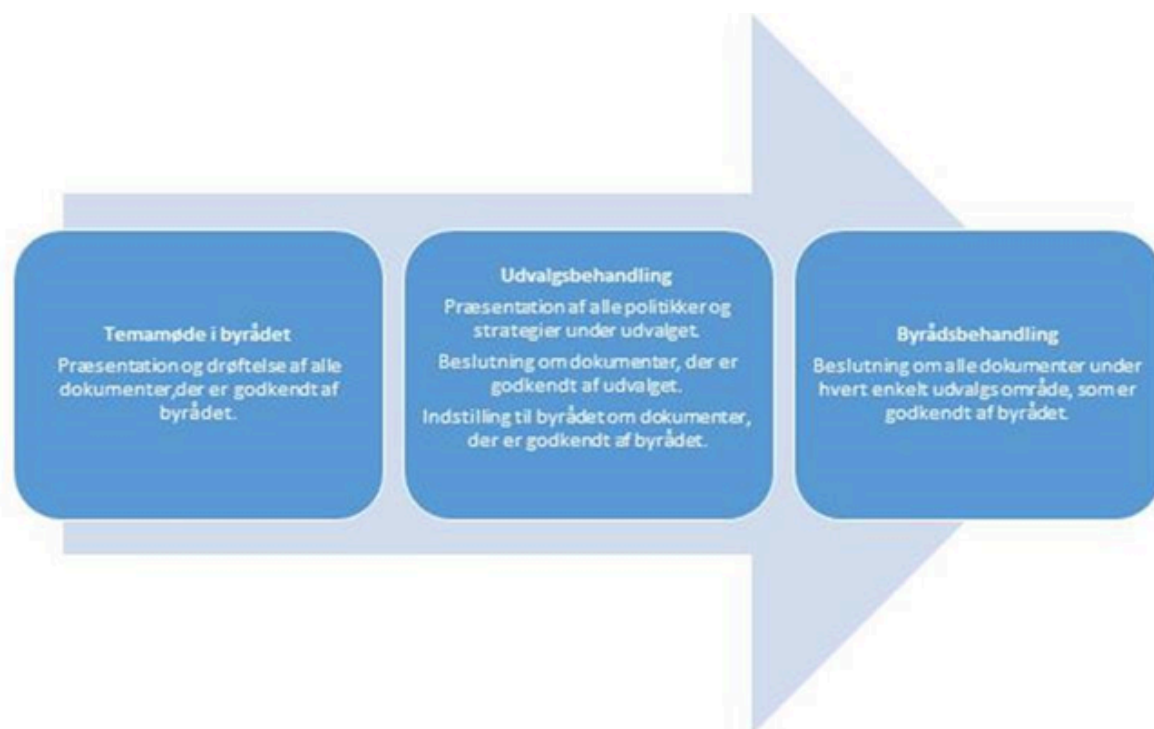
1. At 'Klimaplan 2023-2026' bevares og sendes til godkendelse i Byrådet.
2. At 'Klimatilpasingsplan 2023-2026' bevares og sendes til godkendelse i Byrådet.
3. At 'Ressource- og Affaldsplan 2021-2026' bevares og sendes til godkendelse i Byrådet.
4. At 'Landdistriktspolitik' bevares, men revideres jævnfør beskrivelsen i oversigten og sendes til godkendelse i Byrådet.
5. At 'Strategier til landdistriktspolitik' nedlægges som strategi og omdannes til handleplan.

Sagsfremstilling

I forlængelse af Byrådets udarbejdelse af en fælles vision, annoncerede direktionen, at der ville blive igangsat en gennemgang af de eksisterende politikker og strategier. Formålet var dels at sikre overensstemmelse mellem byrådets vision og de eksisterende politikker og strategier, dels at tilstræbe en forenkling i de mange dokumenter.

Administrationen har nu foretaget en sådan gennemgang og fremlægger resultatet af gennemgangen på Udvalget for Klima og Landdistrikters område til drøftelse og beslutning.

Processen er illustreret herunder:

En oversigt over gennemgangen af de politikker og strategier, der hører under Udvalget for Klima og Landdistrikter, er vedlagt som bilag 1. Det er markeret i oversigten, hvilke politikker og strategier, der er godkendt af Udvalget for Klima og Landdistrikter, og hvilke der er godkendt af Byrådet efter indstilling fra Udvalget for Klima og Landdistrikter. Dokumenter, der er godkendt af Udvalget for Klima og Landdistrikter, træffes der beslutning om af udvalget. For de øvrige gælder det, at udvalgets beslutning fremgår som indstilling i Byrådets realitetsbehandling af politikken. Politikkerne og strategierne er også listet op i nedenstående skemaer.

I skemaet herunder ses de politikker/ strategier, der foreslås bevaret, og begrundelsen herfor:

Politik/ strategi	Begrundelse	Endelig beslutningsinstans
Klimaplan 2023-2026 https://mariagerfjord.viewer.dkplan.niras.dk/plan/12#/1828	Klimaplanen understøtter visionsfortællingen og visionsudsagn om bosætning, erhvervsvenlig, klima og natur. Klimaplanen afløser klimastrategien fra 2011 og er ny. Godkendt i Byrådet 22. juni 2023.	Byrådet
Klimatilpasningsplan 2023-2026 https://mariagerfjord.viewer.dkplan.niras.dk/plan/9#/1598	Klimatilpasningsplanen understøtter visionsudsagn om bosætning, fællesskab, klima og natur. Klimatilpasningsplanen afløser klimastrategien fra 2011 og er ny.	Byrådet

	Godkendt i Byrådet 22. juni 2023.	
Ressource- og Affaldsplan 2021-2026 https://www.mariagerfjord.dk/media/f0vh5o0o/ressource-og-affaldsplan-final-a.pdf	Ressource- og Affaldsplanen understøtter visionsudsagn om erhvervsvenlig og klima. Godkendt i Byrådet 23. september 2021.	Byrådet
Landdistriktspolitik https://www.mariagerfjord.dk/media/vfiblerj/landdistriktspolitik-2020.pdf	Landdistriktspolitikken understøtter visionsfortællingen og visionsudsagn om bosætning, mangfoldighed og fællesskab. En mindre revision anbefales: • Tilføjelse af revideringsdato i 2027, når et nyt udvalg har fungeret i et år. • Mindre omskrivning så den tilpasses ny vision.	Byrådet

I skemaet herunder ses politikker og strategier, der foreslås nedlagt eller sammenlagt med andre, og begrundelsen herfor:

Politik/ strategi	Begrundelse	Endelig beslutningsinstans
Strategier til Landdistriktspolitik Er vedlagt som bilag.	Nedlægges som strategi og omdannes til handleplan. Dokumentet lever ikke op til kommunens formkrav til en strategi. Godkendt i Udvalget for Kultur og Fritid 2021. Senere overgivet til Udvalget for Klima og Landdistrikter.	Udvalget for Klima og Landdistrikter

Beslutning

Ad 1-4: Indstilles godkendt.

Ad 5: Godkendt at 'Strategier til landdistriktspolitik' nedlægges som strategi og omdannes til handleplan.

Bilag

Oversigt til UKL over dokumenter, der ønskes bevaret og dokumenter, der ønskes slettet

Strategier for Landdistriktspolitik.pdf

Punkt 23: Godkendelse af dato for studietur

00.05.00-G01-1-23

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Til sidste møde godkendte Udvalget for Klima og Landdistrikter programmet for en studietur, og der forelægger nu et forslag til en konkret dato - nemlig 24. april 2024.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At datoen for studieturen godkendes.

Sagsfremstilling

Det foreslås, at studieturen afholdes onsdag 24. april 2024. Der er lavet forhåndsftaler med Lemvig Kommune, Klimatorium i Lemvig og Viborg Kommune.

Der er lavet en forhåndsreservation af datoen i den politiske mødekalender, som ændres til en endelig reservation, hvis mødedatoen godkendes.

Programmet for studieturen er vedlagt som bilag. Bemærk, at der er enkelte ændringer af tidspunkter i forhold til det program, der blev forelagt på udvalgmødet i februar.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Udkast til studietur for UKL.docx

Punkt 24: Orienteringssager

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Generel orientering til udvalget.

Sagsfremstilling

-

Beslutning

Der var orientering om:

- Det igangværende arbejde med at udarbejde forslag til administrationsgrundlag for Grøn Pulje i forbindelse med fremtidige VE-projekter.
- Seneste møde i Landdistriktsrådet.
- Den planlagte Biogas Studietur 23. marts, hvor der endnu ikke er kommet program fra arrangørernes side. Fagenheden følger op igen og giver en tilbagemelding til Udvalget for Teknik og Miljø samt Udvalget for Klima og Landdistrikter.

Taget til orientering.

Punkt 25: Eventuelt

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Intet.

Punkt 26: Lukket: Underskriftsark

85.02.02-G01-4-22

Mødet sluttede kl. 18.25.